Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.		-	1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

N° 3570 du 14 Février 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 8 — (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 13 Février 1929) — Mỗi số : 1 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Annonces le c/m. . . . . 0$60
Réclames — 1.00
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

NÊN BỎ LẠY

Nhà-nước đã có nghị định cấm quan-lại không được bắt ai lạy. Quan dưới không phải lạy quan trên, mà dân không phải lạy quan sở-tại.

Tôi tưởng bài cái lạy ở chỗ công-môn chưa là đủ, nên bãi hẳn cái cách to lòng kính trọng đó đi cả ở trong gia-tộc và trong cách giao-thiệp của tư-gia nữa. Chẳng những không nên lạy người sống, mà không nên lạy người chết, và không nên lạy thần nữa, mới là phải.

Nếu còn để một cách to lòng cung-kính đối với thần, thì con có người bắt được ta cũng phải cung-kính người như thần. Phương-chi ta lại nói rằng con lạy cha mẹ, trò lạy thầy, tôi tớ lạy chủ, thì dẫu khể-thủ đốn-thủ cũng không nhục gì. Khi ta kêu cầu ở ngay mà coi người bằng cha mẹ, bằng thầy ta, bằng chủ ta, vì tất người đã cho ta một cái vinh dự, nhưng mà tôn người chỉ đến tôn bằng cha mẹ, bằng thầy, bằng chủ ta cũng, cho nên ta đã lạy cha mẹ, lạy thầy, lạy chủ, tất ta phải lạy người thì-ân được với ta.

Cái lạy của người nước ta, nó có một nghĩa tự-hạ, tự-nhục trước mặt người, để tỏ cho người biết rằng chúng thân ta lâm thần-tử ; hình như cam đoan rằng lúc nào ta ngẩng được đầu lên, ta cũng phải nhớ đến cái lúc này ta đã cúi đầu xuống. Sự cam-đoan đó là một sự tuyệt-diệt được cái khí-khái một đứng người, làm bông mất nhân-cách của một người, làm cho ta khi đã gặp cảnh ngộ phải tự-hạ một lần, thì mãn đại không bao giờ còn có cái hi-vọng được bằng người đã hạ ta. Mà ở đời dễ mấy ai là không bao giờ gặp phải những cảnh-ngộ đó ?

Vậy thời người quân-tử chẳng những không bao giờ nên tự-hạ để mà vọng-ân ai, mà khi thi-ân được với ai, cũng không nên hạ người, mà cũng không nên để cho người tự hạ. Trong xã-hội, mỗi người tự-chủ là một cái nghị lực hữu-dụng ; ta làm hoặc ta để cho một người mất tư-cách tự chủ, tất cũng như ta làm thiệt cho đời một cái nghị-lực hữu dụng về sau.

Trong xã-hội của ta ngày xưa, lấy cách đè người, hiếp người mà thu phục nhân-tâm rồi bằng ở cái thủ tín của những kẻ đã phải hàng phục mà gây nên thế thống ; giữ được cái qui tắc cái trật-tự, cái lễ-nghĩ ấy mà trị-an thiên-hạ : thì một chế-độ bại-hoại nhân-cách như cái lạy còn là dung được, còn là thích-hợp với cách sinh-tồn của quốc gia, của dân-tộc. Đến như đời bây giờ, tục ta cần phải liên-lạc với tục người, thì không thể sao dung được cái lạy nữa.

Vậy thời xin ai chớ lạy ai, xin ai chớ bắt ai lạy, chớ để ai lạy nữa, ấy là người đối với người.

Người đối với thần, đối với vong-linh tổ-phụ, thì xin dùng những lễ-nghi, bái-tiết, kỷ-niệm là đủ. Bỏ cái lạy không phạm gì đến cái tục phụng-sự tổ tiên của nước ta. Về việc quan-trọng đó rồi tôi xin sẽ có một bài bàn khác.

V.

Quan Thông-đốc Nam-kỳ ở Pháp sang

Ngày 8 février, quan Thống-đốc mới của xứ Nam-kỳ là M. Krautheimer đã ở Pháp đáp tàu Porthos khởi hành sang Nam-kỳ để nhận chức.

Việc điều đình Trung Nhật lại đình hoãn

Việc điều-đình Trung Nhật lại đình hoãn, vì hai bên không hợp ý nhau về cái kỳ hạn triệt trú binh ở Sơn-đông

Sau lại có tin rằng việc điều đình đình hoãn là vì Trung-hoa nhất định yêu cầu trong bốn tuần lễ thì triệt hết binh ở Sơn đông.

Đại biểu Nhật-bản nói rằng việc điều đình chưa đình hoãn hẳn.

Cuộc bay từ Paris sang Saigon

Cứ như lời hai nhà phi-hành Paillard và Le Brix mới nói đây thì hai ông định đến ngày 18 février này sẽ khởi cuộc bay từ Paris sang Saigon. Bắt đầu từ trường bay Istres, hai nhà phi hành tính bay luôn trong năm ngày thì tới Sa gon.

Hai ông dùng một cái máy bay có một từng cánh thôi, có máy chạy 450 mã lực, nặng 4.500 kgr, là kể cả 400 kgr các bao thư nữa.

Các báo có đăng giá các thư tín gửi ở bên Pháp sang. Ở các tỉnh thì nhận thư đến ngày 16 février và ở Paris thì nhận đến ngày 17 février là cùng.

Hai nhà phi hành ấy mang 2.500 litres dầu xăng, và định bay nhanh trung bình một giờ là 190 km. Máy bay có đặt cả máy vô tuyến điện.

HÀI ĐÀM

Khai bút 開筆

Cứ theo tục cổ của các nhà văn ở Á-đông là thì bước sang năm mới, hễ hôm nào bắt đầu cầm bút viết, tức gọi là « ngày khai bút ». Ngày khai bút tất phải nghĩ một bài thơ, Hi-đình này cũng xin vịnh thơ để hiến các độc giả.

Mọi năm chẳng nói làm chi, nhưng cái năm Kỷ-tị 己巳 này không biết có sao mà nghĩ mãi không ra. Bỗng nhớ hai câu thơ chữ nho của ông thầy dạy Hi-đình học ngày thuở bé, chỉ bằng đem hai câu thơ ấy mà dịch ra quốc ngữ, để thay bài thơ khai bút vậy. Ai cười thì cũng xin vâng.

Câu chữ nho rằng :

« Bá-sa thế-giới nhân như mộng,
壞娑世界人如夢
« Du-hí văn-chương ngã diệc bài. »
遊戲文章我亦俳

Dịch nghĩa là :

« Mús-mang thế-giới người như mộng,
« Diễu cợt văn-chương tớ cũng hề. »

Dịch xong câu thơ, mới sực nghĩ ra rằng : oán đến năm Kỷ-tị này thường hay tắc-tị.

Hi-đình, Nguyễn-văn-Tôi

Một tân thảm-kịch ở đường Huế

Ông Bazin bị một tên lạ mặt bắn chết

Ông Bazin là một nhà công-thương ở Hanoi đã lâu năm, lại là chủ mỏ phu đi Tân-đảo, vừa bị một tên lạ mặt bắn ba phát súng-lục chết ở đường Huế, ở xế cửa Chợ-hôm. Hôm ấy là tối 30 tết, nhân lúc đen đèn ngoài phố tắt cả, có một tên lạ mặt (có người nói là Annam) thừa lúc trong phố đang có tiếng pháo nổ, nhằm lúc ông Bazin ở nhà số 110 ra trèo lên xe ô-tô đỗ ở bên kia đường thì bắn luôn mấy phát. Nhà số 110 ấy tức là nhà cô Germaine de Carcel làm ở hiệu Gô-da. Thoạt nghe tiếng súng nổ thì không ai ngờ là một tấn thảm kịch vừa mới xảy ra, mà tưởng là tiếng pháo nổ. Đến khi người chauffeur ôm lấy chủ và hô hoán lên thì trong phố mới đổ ra, không ai biết là kẻ sát-nhân chạy về lối nào. Tức thì quan Dự thẩm cùng các phái-viên của sở mật-thám, sở cảnh-sát đều đến tra cứu và cho rao cái chỗ có những vết giầy và vết máu lại.

Vừa có tin rằng chiều hôm mồng một sở cảnh-sát đến vây nhà ông Bạch-thái-Bưởi ở Haiphong và bắt con ông là M. Tòng cũng là người mọ phu đi làm ở ngoài Bắc-kỳ. M. Tòng đi chuyến xe-lửa thứ nhất lên Hanoi sang hôm mồng hai, sở Mật-thám hỏi xong đã tha về. Lại một người nữa tên là Nguyễn-văn-Nguyên tức Antoine cũng bị bắt ở Haiphong đi ô-tô giải lên Hanoi. Hỏi xong cũng được tha về.

Xuân thủ đàm ân

Nhân dịp tết Nguyên đán các quan-lại sau này được đăng kỳ vào sổ thăng thưởng vì năm 1929

Ký hồ tổng-đốc hạng nhất : MM. Vũ-ngọc-Hoành, Nguyễn-văn-Bân.

Tổng-đốc hạng nhì : M. Nguyễn-huy-Tường.

Tuần-phủ hạng nhất : M. Nguyễn-tất-Tế.

Tuần-phủ hạng nhì : MM. Nguyễn-doãn-Thọ, Nguyễn-đạo-Tiến, Vũ-huy-Trực.

Án-sát hạng nhất : MM. Phan-văn-Đại, Nguyễn-hữu-Thư.

Án-sát hạng nhì : MM. Bùi-thiện-Cảo, Nguyễn-văn-Khúc, Nguyễn-văn-Thành, Từ-nguyên-Mậu, Lê-hữu-Tích.

Quản-đạo : M. Ma-đoan-Khôn.

Tri-phủ hạng nhất : MM. Nguyễn-duy-Hang, Dương-thiệu-Tường, Phạm-huy-Thành, Đang-quốc-Giám, Vũ-khắc-Thiện, Vu-cong-Thieu.

Tri-phủ hạng nhì : MM. Trần-Xuân, Nguyen-huy-Xương, Vũ-Đại, Nguyễn-văn-Nghị, Trần-lưu-Mậu, Nguyễn-ngọc-Chung.

Tri-huyện hạng nhất : MM. Nguyễn-Kỳ, Nguyễn-trinh-Cát, Vu-Cầu, Lam-hữu-Lập, Trần-ngọc-Tố, Nguyễn-trọng-Khôi.

Tri-huyện hạng nhì : MM. Nguyễn-Giang, Phạm-duy-Tien, Nguyen-lap-Lễ, Ngo-bo-Doanh, Nguyen-trong-Tấn, Hoang-co-Định, Pho ba-Thuận.

Tri-huyện hạng ba : M. Nguyen-hai-Thoại.

Chánh tri-châu hạng nhất : M. Cầm-ngọc-Phương.

Chánh tri-châu hạng nhì : M. M. Hoàng-huy-Giao, Nguyễn-văn-Tang.

Tri-châu hạng nhất MM. Do-đình-Tiện, Bac-ca-Qui, Do-văn-Binh, Nguyen-van-Thuc.

Tri-châu hạng nhì : Be-xuan-Tiet, Vu-duc-Phượng, Ha-Suu, Vu-van-Da.

Năm mới !
Năm mới !!
HÃY XEM :
Chuyện Năm Mới
CƯỜNG-SỸ SOẠN
Giá bán : 0$20
TÂN-DÂN THƯ-QUÁN XUẤT-BẢN

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 18 độ

hết Tết rồi !

Bao nhiêu tiếng huyên náo ồn ào về tết, bao nhiêu cái lo, cái sợ về tết, lúc tiếng pháo giao-thừa thứ nhất nổ, hình như cũng lấy 11 giờ một khắc lâm giới hạn, mà theo khói pháo tiêu tan hết. Thành phố mới buổi sáng còn đông lâm sao, huyên náo lâm sao, vui vẻ lâm sao, từ bấy giờ tối đã lẻ tẻ, khách bộ hành ai nấy lo về nhà nghỉ đến đĩa sôi con gà đón rước Năm Mới. Thói thì hàng họ cửa thường hãy chông vào một số, cánh cửa ngả xuống đợi nước qua cho lộ mầu sơn, nhà nào bận không kịp quét vôi thì cũng lấy cai chổi lúa mới buộc vào đầu lao-mản, quét qua một lượt cho sạch mạng nhện trên tường, thành ra cái huyên náo dộn dịp mấy hôm trước là do các nhà cùng nhau họp nên ở ngoài đường, hạ-mươi lại do cai dộn dịp chung ngoài đường tách ra mà về từng nhà.

« Boong ! boong ! . . » 12 tiếng ! Năm Mới rồi, khách khứa chưa ai đến, thôi thì người trong nhà hãy « cống hỉ » nhau trước đã ! Sông thêm một tuổi trời, lúc này mới là lúc vô lo vô lự nhất vậy ! Ở nghênh tiếp tân niên xong, ngồi trên chiếu mới gặt gù uống rượu cúc, ăn mứt lạc, thách các trái-chủ dám đến gõ cửa đòi nợ đấy ! Quanh năm chỉ ngồi tiền, mà giờ này là giờ dũ sạch được cái lo ấy, kể sung sướng cực điểm thực.

Lăng căng suốt đêm ! Nhà nào cũng vậy, chứ riêng gì mình. Chẳng thế sao, thỉnh thoảng lại nghe thấy một tràng pháo nổ, ý chừng các nhà kia mất ngủ thỉnh thoảng đốt bánh pháo cho tiêu sầu chăng ?

Mồng một tết ! Năm nay cũng như mọi năm, pháo nổ ran từ sáng sớm. Nhà nào cũng mong cúng ông vải cho mau xong để còn sơn tô phẩn điểm, áo nọ quần kia đi lễ tết chứ ! Cậu xe cũng nhờ có dịp này mà cái áo giặt là trắng toát, cái thắt lưng sôa xuống đỏ lòe, cái khăn áp trên đầu đen nhánh !

9 giờ giở đi, ngoài phố mới có người đi lại. Tiếng chúc mừng nhau không riêng ở trong nhà mới có, mà chính giữa phố cũng nghe thấy vang lừng, thì ra các vị ngồi ngửa trên xe, ngực đeo kim khánh, mặt đã đỏ gay, mồng đã xi-ga, chợt gặp nhau giữa đường chúc mừng nhau vậy. Giá xe rất đắt, đắt gấp ba bốn ngày thường. Cũng may cho các bậc giai-nhân, vì đi xe vụt nhanh thì ai nom thấy áo nhung, áo bom-bay, xuyên trước, xuyên chạm ? Có đi đất mới tỏ lũ cai về mĩ miều khả ái, cái dáng điệu mềm mại chứ ! Anh em thiếu niên ai muốn kén vợ đẹp, không gì bằng lượn phố ngày mồng một.

Từ lúc có người đi lại ngoài phố, các hàng quà bánh mới lục tục thấy có dáu, rồi đến quá trưa quang cảnh cũng không khác gì thường nhật, duy chỉ khác hành-khách áo quần lịch sự hơn ngày hôm chưa tết thôi.

Tối mồng một, quang cảnh các phố mới buồn làm sao ! Tối hôm trước thì đến sang choang, người đông nghịt, mà tối nay chưa bảy giờ hàng phố đã nhà nào cũng cửa đóng then cài ! Đi qua phố tối qua ! Buồn quá ! Trong nhà có lẽ đã nhiều người khói xương lập bàn tam cúc rồi thì phải, nên thỉnh thoảng lại nghe thấy đâng sau cánh cửa có tiếng nói to « kết » . . . « đẻ », cảnh xuân đã thấy hiện rồi.

Mồng hai, lác đác vài ba cửa hàng mở để lấy ngày lành. Thế rồi cứ lục tục kế tiếp nhau mở cửa, tiếng rằng tết có 3 ngày, kỳ thực chỉ một ngày mồng một mới có vẻ tết thôi. Ngày mồng ba xem đủ biết.

Mồng ba, mới tình-sương đã vàng vẳng nghe tiếng anh bán sôi lạp-xường rao, thế là hết cả quang cảnh tết rồi. Chiều hôm nay đã thấy có ít nhiều nhà làm cỗ tiễn ông vải rồi đấy, có lẽ các cụ về quấy rầy không cho con cháu làm được việc gì, nên con cháu phải mua vé tàu cho các cụ sớm một ngày chăng ?

Xúc-xắc có quay, bài tây, chắn lẻ đánh đôi ! Các cái thú chơi xuân đã thấy hiện cả ra đầu ngã ba các phố. Cái tết long trọng đã qua, từ nay ta nghĩ đến cái tết ăn chơi nào. . . ,

Thô.

Ai tin

Bản-quán được tin buồn rằng ông Vũ-mộng-Lộc vừa mới tạ-thế tại qui-xá số 113, hàng Bạc. Vậy có lời viếng ông và chia buồn với qui quyến.

CÁO PHÓ

Chúng tôi rất lấy làm đau-đớn có lời cáo-pho để các cụ, các ông, các bà biết cho rằng phụ-quân, thân phụ chúng tôi là :

M. VŨ MỘNG LỘC

đã tạ-thế tại tệ-xá số nhà 113, phố hàng Bạc. Chúng tôi định đến ngày mồng năm tháng giêng năm Kỷ-tị hồi 12 giờ sẽ an-táng tại Bạch-mai.

Vợ : Lương-thị-Cần,
Con : Vũ-ba-Dương,
Vũ-trọng-Ngoạn,
Vũ-đức-Quý,
Vũ-thiện-Đản,
Vũ ngọc-Toại,
Vũ-Ngọc,
Vũ-kim-Yến,
Vũ-kiều-Phượng,

Cháy

Ngày tết phải cầu thân dầu đèn. Hồi 11 giờ sáng hôm qua không rõ đèn nhang vô ý thế nào mà nhà số 11 phố Duranton phát hỏa. Lửa cháy vào vàng mã trên bàn thờ rồi lên trần nhà. Nhưng may tất được ngọn lửa ngay, không thiệt hại gì. Rõ hú vía.

Tăng tiêu tết

Ngày 5 février lúc tám giờ tối, tên Trung-văn-Thanh, 18 tuổi làm bồi cho nhà sâm Hoa-phong ở phố Sinh-từ số 9, xin phép chủ đi chơi, đến 4 giờ sang, tên ấy dắt một người bạn tên là Đinh-văn-Gân ở phố Phúc-kiến số 64 về treo tương vào trong phòng số 8, chỗ một người khách đến trọ, tên là Ng-văn-Hành, một tên ở ngoài nghe ngóng, còn một tên vào ôm cái hòm trong buồng đem xuống nhà bếp cậy, lấy hết quần áo và đồ trong hòm (có một cái áo dọc tẩu và hai cái nồi thuốc phiện), hòm sau hai tên ấy đem bán một cái áo pardessus cho tên Nguyễn-kim-Tâm ở ngõ hàng Khoai lấy 7 đồng. Nay sở mật-thám đã bắt cả hai tên ăn trộm và người mua giải ra tòa án.

VIỆC BẮC-KỲ

SƠN-TÂY

Phát hỏa

Đêm 30 tết vừa rồi tại làng Phù-xa, gần tỉnh lỵ có đám cháy, thiệt hại chừng hai trăm bạc.

HÒA-BÌNH

Đối thử cả hàng pháo

Một người ở đường xuôi lên bán pháo ở chợ Phương-lâm hôm 27 tết có đốt thử một cái pháo cho khách xem, bất ngờ pháo nổ lại bén lửa vào những pháo kia, nổ lung tung, cả một hàng pháo cháy hết không còn một bánh pháo nào. Những hàng pháo bên cạnh bày ở sân chợ cũng bị thiệt lây. Người hàng pháo khốn nạn ấy phải đi xin tiền trở về bản đường.

LAOKAY

Lại nạn ô-tô

Chết nổi sao trong một cái tháng chập mà lắm nạn ô-tô hàng thế ?

Ngày 6 février, Ngô-thế-Dân là chủ kho của công-ti Veyrenc et Cie cầm lái chiếc xe số T. 2853 chở các vật liệu cho sở Bưu-điện làm ở đường Chapa. Hôm sau chiếc xe ấy tự Mường-xen về chở theo 17 người thợ về Laokay. Đi đến km 16, giữa đường thấy là là có một cái ô-tô bị hỏng đỗ đấy, Chiếc xe chở thợ vội vàng tránh, nhưng chỗ ấy đang giốc, mà có lẽ lái mạnh quá cho nên xe đổ ngay xuống khe núi ở chỗ ấy rất sâu. 17 người thợ bị văng cả ra ngoài, đều bị thương hết. May có xe hiệu Marty đến sau liền chở cả các người bị thương về nhà thương Laokay. Người cu-ly Dăng-v-ương vào nhà thương được ít lâu thì tắt nghỉ.

Còn Ngô-thế-Dân không có bằng cầm máy ô tô mà dám vận máy chiếc xe T.2853 để đến nỗi xảy ra cái nạn ấy, thì đã bị giải vào tòa án để xét hỏi.

Tin Trung-kỳ

THANH HÓA

Cái đám bà sếp-ga Van-trai

Vợ ông sếp Nhân ở ga Van-trai chẳng may bị nạn hỏa-xa, đã từ trần hồi tối hôm 5 février, thì 8 giờ tối hôm 6 février đã xin được phép sở Hỏa-xa, cho đưa thi-thể về táng tại Hanoi, nên đã rước linh-cữu ra ga, để xếp lên một toa riêng của sở hỏa-xa cấp không, không phải trả tiền, để chuyên xe sang 7 février đất về Hanoi.

Quan-tài bằng gỗ có lát kẽm, để lên đôn, phủ nhà táng, rước từ nhà thương ra ga, tuy trời tối mà các anh em thân bằng cố hữu cũng đi đưa đông từ tế. Ai trông thấy tình-cảnh ông sếp Nhân cũng rất ái-ngại. Bà sếp Nhân là người rất đảm về việc buôn bán, nhất là về việc gia-đình.

Bản-quán có lời chia buồn với ông sếp Nhân và qui-quyến.

TOURANE

Chia thịt ăn tết phải chăng ?

Sang ngày ba mươi tết, thấy ông cò cùng sen đầm phủ-lít đi đến khám ở chỗ vạt cây thông cạnh đường xe lửa, cách ga lôn độ hơn một *k lométre* ; hỏi ra mới biết là đi khám việc ăn trộm bò ; nguyên đêm hôm trước có ông tây cai khe ở sở hỏa xa bị mất trộm con bò cái lớn, đang giá nặng chục bạc, sở cảnh-sát đi thăm dò mãi, đến lúc bấy giờ mới tìm ra mối ; nhưng chúng đã mổ thịt chia nhau tự bao giờ rồi, nghe nói chỉ còn lại có mấy cái xương ya da cùng một ít ruột ; chẳng hay có phải chúng nó chia thịt ăn tết đó không -- Khen cho chúng cũng to gan thực ; dám vào tận nhà tây mà bắt trộm bò lại còn đem ra chỗ ấy mà tế tác ! -- Nhà chủ ấy mới vừa bị chúng khiêng cả cái chuồng gà có hơn vài chục con, nay lại đến ca bò nữa. Việc này chỉ mới biết có như thế, chứ chưa thấm được đứa nào chủ mưu, hiện còn đương dò xét.

Thăng tết này biết bao nhiêu là nhà mất trộm, nhưng phần nhiều người đành chịu thiệt không mấy ai khai báo làm gì ; chuyện này nhân có quan tây mất bò, sự tuần phòng chắc rằng càng thêm nghiêm cẩn, nhờ đó mà quân gian trá không dám những nhiễu như xưa.

Hỏa tai

Hồi 9 giờ tối hôm 6 février, xóm nhà tranh ở bên cạnh trường Nữ-Học bị thất hỏa, cháy mất hai nóc nhà, tổn hại cũng khá, nhưng không thiệt đến người.

Lúc bấy giờ ngọn gió bắc đương thổi mạnh lắm, cả hàng xóm đều kinh ; nhưng lại cũng nhờ ngọn gió ấy thổi tạt lửa ra ngoài đường, nên chỉ độc có hai cái nhà cháy tan, còn các nhà cáng ở một dãy không liên lụy đến ; thực là may cho lân cận mà cũng thực rủi cho chủ kia, tết nhứt tới một bên lưng rồi, nhà cửa ở đâu thuê mượn cho kịp.

Chưa rõ hồi sao mà cháy, nhưng cũng e rằng cái hại đốt pháo đó có ai biết kiêng sợ cho không, hay là chỉ sướng cái nỗ đùng, chứ mấy ai đã phòng xa đến sự tai nạn !

HUẾ

Nhà in Đắc-lập ở Huế cần dùng nhiều người làm việc sắp-chữ, ai muốn nhận làm khoán thì viết thư vào để thương-lượng giá sắp-chữ. Lại có cần dùng cả người làm máy nữa.

(1.678)

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22, Rue Lamblot (phố nhà Thờ) máy nói số 150

Có các lớp từ Đồng ấu (cours Enfantin) đến **Cao-đẳng** *(cours Supérieur).*

Ngày giờ học và chương-trình thêo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao-đẳng tiểu học nhà nước.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace phố Paul Bert:
L'ironie du sport.
Cinéma Tonkinois phố hàng Quạt:
Les exploits des Peaux Rouges.
Quảng Lạc.
Ban ngày: Lý thanh Liên Tây thảo hách mãn thư
Ban Tối: Trần Trà Hàn
San Nhiên.
13 février 1929: Nỗ quân tử

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée — Cystite — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1 $ 00

Bán tại hiệu Bào-chế

L. BLANC

52, phố Paul-Bert, Hanoi

Le Certificat d'Etudes primaires franco-annamites

2e Edition. Prix 1 $ 20

par

Nguyễn-văn-Hương et Nguyễn-Hoài-Đình

Ouvrage Adopté par la Commission des Manuels scolaires

En vente chez M. Đính. Ecole Đề-Hữu-Vị Hanoi. N° 7.672

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả những tiền đồi chỗ ở, cần thì bản-quán không nhận tiền trả bằng con-niêm cả.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-cục của bắc-quán mở ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại,

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh),

Mỗi tuần ra hai quyển bán mỗi quyển 6 xu (0 $ 05).

Hiện đã in ra những sách sau này:

Alex. Dumas:

1. Ba người ngự lâm pháo thủ; toàn bộ 18 quyển nhỏ, mỗi quyển . . . 0 $ 05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. 1,00

Fénelon:

2. Tê-lê-mặc phiêu-lưu ký: oàn bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0,05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. 0,60

De la Brosse:

3. Lịch sử ông Paul-Bert; co ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0,05
hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. 0,15

J. Swift:

4. Qui-li ve du ký; co ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0,05
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. 0,15

Perrault:

5. Chuyện trẻ con; 6 quyển nhỏ. 0,05

Molière:

6. Những hài kịch của Tiên sinh; co 6 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0,15

La Fontaine:

7. Thơ ngụ-ngôn; (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) co 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0,05

Tiền cước gửi Recommandé:

Mỗi quyển nhỏ. . . . . 0 $ 12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0,80
1 bộ « Tê-lê-mặc Phiêu Lưu Ký » . . 0,20
1 bộ « Lịch-sử ông Paul-Bert » . . . 0,13
1 bộ « Qui-li Ve Du-ký » 0,13
1 quyển « Chuyện trẻ con » 0,12
2 quyển « Hài-kịch Molière » 0,16
2 quyển « Thơ Ngụ-ngôn » 0,13
Cả 7 thứ gói làm một gói 0,50

Hiện dương in:

1. De Balzac:
MIẾNG DA LỪA
2. Le Sage:
GIL BLAS

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông Paul Bert *có tương đồng ở văn hóa ngày nay ở Bắc-kỳ.*

Người nước nào ai cũng nhớ mang máng cái có sở đặc biệt của ông Toàn quyền Paul Bert *mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ* Blanchard de la Brosse *mới bỏ cái khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản mới lắm để hết rồi, tại vườn cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán co 0p.20,*

Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.12.

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO:

Gạo hạng nhất, một tạ		10 $ 60
— nhì,	—	9 70
— ba,	—	8 80
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

THỜI GIÁ QUỐC TRÁI:

Ngày 5 Février 1929

3 %.	hoãn dãn		78 f 80
3 1/2 %.	hoãn dãn		77 f. 50
4 %.	vĩnh viễn	1917	87 f. 65
4 %.	»	1918	86 f. 70
6 %.	»	1920	102 f. 10
5 %.	hoãn dãn	1920	118 f. 15
4 %.		1925	125 f. 00

Ngày 5 Février 1929

3 %.	vĩnh viễn		72 f 20
5 %.		1915-1916	97 f. 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước: 12 f. 35.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đã ở Marseille khởi hành ngày 25 Février sang Tàu và sang Nhật

Tàu *Ango* ở Djibouti đã chạy đi Colombo ngày 15 janvier.

Tàu *Cap Varella* ở Port Saïd đã chạy đi Colombo ngày 24 janvier.

Tàu *Bougainville* ở Marseille đã chạy đi Port Saïd ngày, 30 janvier.

Tàu *Cap Padaran* ở Suez đã chạy đi Marseille ngày 3 février.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ sáu 15 février hồi 8 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saïgon rồi chuyển sang Tàu *Sphinx* chừng ngày 19 février 1929 thì ở Saïgon khởi hành.

Các thư từ gửi sang Pháp, ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ năm 14 février.

Tàu *Amboise* mang các bưu-kiện (colis-postaux) sang Pháp và các thư từ đi Tourane, Saïgon côtes des Somalis, Réunion và Madagascar, đến ngày chủ-nhật 17 février hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saïgon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 16 février.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 15 février 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua 80.000 ống sứ *isolateurs à double cloche* (kiểu lớn) và 8.000 ống sứ *isolateurs à double cloche* (kiểu nhỏ).

Việc đấu giá đáng 20.000 đồng.
Ký quĩ tạm 500 đồng.

Ngày 15 février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá đổ đất và xây cống, làm các máng nước ở Sơn-tây.

Việc làm đáng 346.734 $ 20.
Tiền dự phòng 44 265. 80.
Ký quĩ tạm 6 000, 00.
Ký quĩ nhất định 140.000 fr.

Điều-lệ xem tại sở Trị-thủy (Service Hydraulique) ở Hanoi.

Ngày 15 février 1929 hồi 9 giờ. — Tại tòa bố phủ Thống-sứ Hanoi, lĩnh trưng việc in Quốc-ngữ Công-báo của Bắc-kỳ trong năm 1929.

Điều-lệ xem tại tòa bố phủ Thống-sứ.

Ngày 16 février 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua 4.000 thùng xi-măng cho sở ấy.

Việc đấu giá đáng 25.000 $ 00.
Ký quĩ tạm 625. 00.

Điều lệ xem tại tổng-cục ở đường Brière de l'Isle ở Hanoi số 14 và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 18 février 1929. — Tại sở Bưu-điện Hanoi và Saïgon. Đấu giá mua các sổ sách và giấy in cho sở Bưu-điện về năm 1929, có 3 làm ba lô.

Đấu giá theo các giờ sau này:
Lô thứ 1: 9 giờ.
Lô thứ 2: 9 g ờ 30.
Lô thứ 3: 10 giờ.

Việc đấu giá ước là:
Lô thứ 1: 10.000 $.
Lô thứ 2: 10 000.
Lô thứ 3: 15.000.

Ký quĩ tạm:
Lô thứ 1: 250 $.
Lô thứ 2: 250.
Lô thứ 3: 375.

Điều lệ đấu giá xem tại các sở Bưu-điện Hanoi, Haiphong và Saïgon.

Ngày 19 février 1929 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saïgon lĩnh trưng tám-mươi nghìn kilos (80 000 kilos) đồng là Giá bán phải kể bằng bạc Đông-dương.

Điều lệ lĩnh trưng đã tại tòa ba nhà Thương-chính Hanoi và tại phòng kế-toán sở Thương-chính Haiphong và Saïgon.

Ngày 19 février 1929 hồi 10 giờ. — Tại nhà Học-chính Đông-dương (tòa ba) đường Rollandes số 24 lĩnh trưng các đồ dùng sau này cho các phòng giấy và các trường cao-đẳng, trong năm 1929 và chia làm hai lô:

1° Các sổ sách, bìa và giấy in;
2° Các đồ dùng trong các phòng giấy

Điều-lệ xem tại nhà Học-chính Đông-dương, hay tại phòng Thương-mại.

Ngày 19 février hồi 16 giờ 15. Tại sở công chính Hanoi đấu giá thầu việc làm đường Đình-lập đi Tiên-yên, đường thuộc-địa số 4 đạo binh thứ nhất ở Moncay (16 thứ tự).

Việc thầu đáng 19.636 đồng
Tiền dự phòng 5.364 đồng
Ký quĩ tạm 350 đồng
— nhất định 8500fr

Ngày 19 février hồi 16 giờ 30. Tại sở Công chính Hanoi, đấu giá thầu việc làm đường Đình-lập đi Tiên-yên, đường thuộc địa số 4, đạo binh thứ nhất ở Mon sy (16 thứ tự).

Việc thầu đáng 15.185 đồng
Tiền dự phòng 4.715 đồng
Ký quĩ tạm 250 đồng
— nhất định 6000fr

Ngày 19 février hồi 16 giờ 45. Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá thầu việc làm một con đường con rộng 2 50 có chỗ xe tránh, và từ quãng km 5 đến 384 700 đường Thất-khê đi Vom-mit (tỉnh Lang-sơn) có tái đổi làm đường tốt được.

Việc thầu đáng 30.800 đồng
Tiền dự phòng 6,700 đồng
Ký quĩ tạm 510 đồng
— nhất định 12 600fr

Các điều lệ về việc đấu giá ấy để tại phòng quan chánh-sự-ký đạo nhất (1er Arrondissement) Hanoi và tại sở-lục lộ Lang-sơn

Ngày 6 mars 1929. — Tại sở Công-chính Vientiane lĩnh trưng các vật sau này về năm 1929.

1° Các đồ khí dụng bằng sắt (7 lô).
2° Các đồ sơn (7 lô).
3° Xi-măng (4 lô).

Muốn biết rõ điều lệ cứ đến xem sổ để tại phòng Thương mại Hanoi.

MỖI NGƯỜI BẮC KỲ CÙNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo-nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ vừa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . . 0 $ 15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10
Thư và mandat gởi cho:

M. Lê-nguyên-Ôc
61-63, Rue du Coton
HANOI

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở:

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tất đẹp thì nên đến:

G. M. R.
Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến:

Banque de l'Indochine

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những:

Hiệu Nestlé

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến:

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:

Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến:

G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh-xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến:

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem:

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu:

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến:

Pharmarie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh:

Quan Đốc-tờ: Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến:

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến:

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có:

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến:

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến:

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Công-chúa thành Ba-by-luân

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

N° 16

(Tiếp theo)

An-đê công-chúa nhìn được ngay chim phượng-hoàng và tên cung-nữ thân-tín là nàng Ích-la; An-đê biểu Phú-mô-dương mấy bộ lông chồn xứ Tây-bá-lợi á, và Phú-mô-dương thì đưa tặng An-đê nhiều viên ngọc kim cương. Hai chị em nói chuyện đến cuộc tranh-đấu của hai vua, và phàn-nàn cho cái tình cảnh của bọn nhân-dân chỉ vì những sự bất-bình nhỏ mọn, giá vào nơi người lương-thiện thì chỉ trong một giờ là giải-quyết ổn-thỏa, thế mà bị các đấng quân-vương trù-chứng đem ra bắt xâu-xé lẫn nhau. Nhưng hai người lúc nào cũng nói đến chuyện chàng mỹ-lang ngoại-quốc đã thắng được sư-tử, đã đưa tặng những viên kim-cương lớn nhất thế-gian, đã làm những bài thơ tình, đã có con chim phượng-hoàng, nay chỉ vì lời hót của một con khướu mà hóa ra người sầu-khổ nhất đời. An-đê công-chúa nói: « Chàng là em trai yêu qui của ta! » — Công chúa Phú-mô-dương thì nói: « Chàng là ý-trung-nhân của thiếp! Chắc là vương-tử đã gặp chàng và có lẽ chàng ở đây, vì chàng biết chàng là em trai vương-tử, vậy không khi nào chàng lại bỏ vương-tử mà đi một cách đột-nhiên như là chàng đã bỏ Hoàng-lễ trung-hoa đi trước.

— An-đê công-chúa nói: Lạy trời! Quả ta có gặp chàng! Chàng đã-ở đây với ta bốn hôm chẵn. Chao ôi! Vương-muội ơi, em ta thật đáng thương lắm! Một lời hót nhảm đã làm cho chàng nay hóa điên-cuồng nay; chàng cứ lang-thang đi khắp hoàn-cầu mà không biết là đi đâu cả. Vương-muội hãy nghĩ xem chàng điên-cuồng đến nỗi có một ả thiếu-niên xinh-đẹp nhất nước Tây-hạ sẵn bụng thương yêu chàng mà chàng cũng khăng-khăng từ chối. Sau khi chàng viết cho ả một bức thư làm cho ả phải đau-đớn thì chàng đã ra đi từ hôm qua rồi. Chàng đi sang nước người Xi-mê-liên ở. — Công-chúa Phú-mô-dương kêu lên rằng: Cám tạ Hoàng-thiên! Thế ra chàng lại vì thiếp mà từ chối lần nữa! Trước kia thiếp đã phải chịu cực-khổ quá cái lòng thiếp e-sợ, nay thiếp lại không ngờ mà được sung-sướng quá cái lòng thiếp ước mong. Xin vương-tỉ hãy bảo đưa cho thiếp cái bức thư thú-vị ấy, để thiếp lên đường ngay đây, để thiếp trong tay có đầy những tang-chứng các việc hi-sinh của chàng mà theo tìm chàng cho kịp. Thôi, xin từ-giã vương-tỉ; chàng A-ma-đăng nay đang ở nước Xi-mê-liên, vậy thiếp phải bay ngay đến mới được. »

An-đê xem ra công-chúa Phú-mô-dương lại còn điên-cuồng hơn em là chàng A-ma-đăng: song vì chính nàng cũng đã mắc phải cái bệnh dịch ấy, vì nàng đã có lòng yêu vua Tây-hạ đến nỗi bỏ cả sự vinh-hoa phú-quí ở thành Ba-by-luân mà đi, vì bọn phụ-nữ bao giờ cũng sẵn lòng lưu ý đến việc điên-cuồng mà nguyên-nhân do ở ái-tình, cho nên nàng thấy công-chúa Phú-mô-dương như vậy cũng động lòng thương hại, và chúc công-chúa đi đường được may mắn bình yên, lại hứa với công-chúa rằng, nếu nàng có dịp may được tái-ngộ cùng em trai thì nàng sẽ giúp-đỡ cho tấm lòng thương-yêu của công-chúa được mãn-nguyện.

VI

Không bao lâu công-chúa thành Ba-by-luân và chim phượng-hoàng cùng đến xứ người Xi-mê-liên ở (tức là nước Nga-la-tư). Xứ này không đông người ở bằng nước Trung-hoa, song rộng gấp đôi, trước kia cũng giống như xứ Tây-hạ, nhưng được ít lâu nay đã trở nên giầu thịnh chẳng kém chi các nước đâm tự-phụ là làm thầy chỉ bảo cho các nước khác.

Đ. được vài ngày thì cả bọn vào trong một tỉnh thành rất to lớn (tức là thành Mặc-tư-khoa — Moscou) mà đức Nữ-hoàng đang trị-vì hãy giờ đã sửa sang tô-điểm cho đẹp thêm; nhưng Nữ-hoàng (tác-giả âm chỉ nữ-hoàng Catherine II) hiện không có ở trong thành: Ngài đang tuần du từ biên giới châu Âu cho đến tận bờ cõi châu Á để được mục-kích quan-sát tình-hình trong nước ra sao, để xem các việc lệ hại trong xứ và tìm phương trừ bỏ, để tăng những điều lợi-ích cho dân, và để truyền-bá học-thức khắp chốn hang cùng ngõ hẻm.

Một viên tướng-quân trấn-thủ ở trong kinh-thành cũ ấy, hay tin công-chúa thành Ba-by-luân và chim phượng-hoàng đến nơi, vội vàng ra chào và mời công-chúa vào thành tiếp đãi rất là trọng thể, viên ấy chắc rằng nữ-hoàng là một bậc quốc-trưởng lễ-phép và lịch-sự nhất đời, sẽ biết công cho viên ấy đã đón tiếp trọng thể một vị qui-khách như công-chúa, vì nếu nữ-hoàng có một ở kinh-thành thì sao cũng tiếp rước linh-đình như vậy.

Họ mời công-chúa Phú-mô-dương vào ở trong hoàng-cung, nhân dân kéo đến xem hàng đàn hàng lũ đều bị đuổi ra xa; họ lại mở hội rất vui để mừng công-chúa. Viên đại-thần Xi-mê-liên vốn là một nhà vạn-vật-học đại-tài, nên những khi công-chúa vào phòng riêng thì lại đến nói chuyện cùng con chim phượng. Phượng-hoàng nói cho viên ấy biết rằng, xưa kia đã từng đi qua nước người Xi-mê-liên ở, và nay xem ra khác hẳn, không nhận ra được nữa. Chim hỏi: « Làm sao trong một thời-kỳ ngắn ngủi như vậy mà lại có được những sự hoàn-cải lụ lùng như thế? Chưa đầy ba trăm năm về trước, tôi thấy xứ này chỉ là một miền hoang-dã gồm ghề; thế mà ngày nay thì mỹ-thuật mở mang, trong nước phồn-thịnh, dân sự vẻ vang và rất là lễ phép. — Viên đại-thần Xi-mê-liên đáp: Chỉ có một người đàn-ông trước đã khởi xướng nên cái đại công-trình ấy (tác giả có ý nói về hoàng-đế Pierre le Grand); sau có một người đàn-bà đã tô-điểm thêm cho được hoàn-toàn; một người đàn bà mà là một tay soạn luật giỏi hơn nữ-thần I-di-xĩ của người Ai-cập và hơn cả nữ-thần Xê-liệt-xĩ (Célès) của người Hi-lạp nữa. Phần nhiều nhà soạn luật có một cái biệt-kiến hẹp-hòi và chuyên-chế làm cho tâm mắt họ chỉ trông thấy ở trong bờ cõi xứ họ cai-trị mà thôi; người nào cũng coi dân-tộc họ như là một dân-tộc độc-nhất vô-nhị ở trên hoàn-cầu, hoặc giả coi như là cừu-địch của mọi dân-tộc khác vậy. Họ mới đặt ra những chế-độ riêng, những phong-tục riêng và lập ra một tôn-giáo riêng cho dân-tộc họ. Vì thế mà người Ai-cập, là một dân-tộc có tiếng vì đã đắp được những đồng đá cao, đã có những điều mê-tín dị-mạn làm cho họ thành ra ngu-ngốc, như loài vật, đến nỗi bao nhiêu danh-tiếng xưa kia đều bị trôi theo giòng nước...

(Còn nữa)

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Chuyên dạy học để đi thi

4 Ba Victor Hugo

Các gia-tộc không cần phải cho các con em đi xa sang bên Tây học làm gì, vì hiện tại số 4 đường Victor Hugo có dạy đủ các bài vở cũng cách thức ăn ở theo qui-tắc các đại học đường ở Paris.

Các thầy giáo dạy ở đấy toàn là người Pháp và có văn bằng cả. 7.668

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA

7, Rue du Chanvre, Hanoi

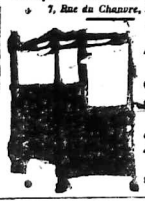

Lit en bambou en cuivre et de Hongkong
Accessoires pour Literie
Sommiers métalliques (toutes dimensions)
Glaces de Saint Gobain de toutes dimensions et formes pour ameublement
Grand choix de baguettes pour encadrement et tableaux.
Matelas ressorts Tronet
Lampes à manchon « Thiaz »

Furan — **Bán chiếu hàng** — **Pervenche**

Vì dịp TẾT có trừ 10° ₀ về các giá đã định từ nay cho đến 12 Février 1929

FURAN *hảo hạng, sơn đen, 1 máy hãm, đã đủ phụ tùng* 34 $ *chứ không phải* . . . . . 38$
Hảo hạng, sơn đen, 2 máy hãm 35$ *chứ không phải* . . . . . 39$
Thượng hảo hạng sơn đen, 2 máy hãm, có carter gần Angleterre 37$ *chứ không phải* . 41$
Thượng hảo hạng sơn đen, 2 máy hãm, kiểu Anglais carter 39$ *chứ không phải* . . . . . 43$
« S.A.F. » *Thượng hảo hạng, sơn đen, kiểu Anglais, có carter và đồ phụ* 40 $ *chứ không phải* . . . . . 45$

Bán tại: nhà M. BERIOLLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

Tết đến sau lưng

Đông qua xuân tới lu lu tết đã đến sau lưng. Trăm cảnh đã hồi xuân, khiến cho lòng người càng thêm vui-vẻ! Trước ngọn gió xuân, trong đám hoa xuân, uống một chén chè Kim-Thái mà thưởng xuân, thì thật là cảm tình chan-chứa, không những thế, trong mùa xuân mà lại dùng chè Kim-Thái làm tặng phẩm thì lại càng qui-hóa nhã-nhặn biết bao.

Chè Kim-Thái có nhiều hạng kể sau này:

Đài-hồng-đào, Bạch-kê-quan, Chinh-liên đào, vân vân. Còn nhiều kể không thể xiết, giá cả phải chăng.

Các liệt-qui sản lòng chiếu cố bản-hiệu nhất luật hoan nghênh.

Bản chủ-nhân cần-bạch

3 Cantonnais Hanoi telép 480
140 Rue Chinois Haiphong telép 272

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

11, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chất bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hạng thuốc tối thượng để trị các bệnh như là:

HO
HO GÀ
CHÍP (Cảm Chiên-Chiết)
HEN

vì tóm lại là thứ thầy các chứng-bệnh về khí-quản.

Biên-độ ĐỒNG: Có trong hai mươi bốn giờ, đừng từ năm đến sáu thứ rắp, người không bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL đã cho những người đã quá mười làm thích đáng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE

Ông LAPON và LACAZE

Bào-chế đã nhất-hạng, kỉ nghiệp
59, phố Paul-Bert, Hanoi
Giây nói số 48

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montés nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert, Hanoi.

陳光明牙科
Cung-Chúc Tân Niên
TRẦN-QUANG-MINH
CHIRURGIEN DENTISTE
109, Rue du Coton, 109
Tonkin — HANOI

Cung Chúc Tân Niên
NINH-THÁI TRÀ BÁI

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

OLLEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT:

Thượng hảo hạng	76 $ 80
Hạng đi đường xa B.	68 . 00
Hạng đi đường xa A.	66 . 00
XE-ĐẠP ALCYON	
Thượng hảo hạng	72 . 00
Hạng đi chơi.	60 . 00
Hạng đi đường xa.	54 . 00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR »	60 . 00

3056

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succ^rs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

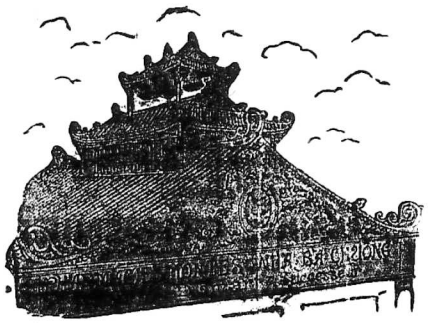

Qui-khách mua hàng của bản-hiệu đều được hưởng đủ các lợi-quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiếu khách và rất chang-thành với khách.
2° Bản-hiệu gửi hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cách chỉ-bảo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Chàng Tiền

HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài về gíp tết này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, vân vân.....

Nhà nào cũng nên có thứ rượu **DUBONNET**

Agents généraux en Indochine CHARRIÈRE, DUFOURCQ, CARRIGUENG & Cie

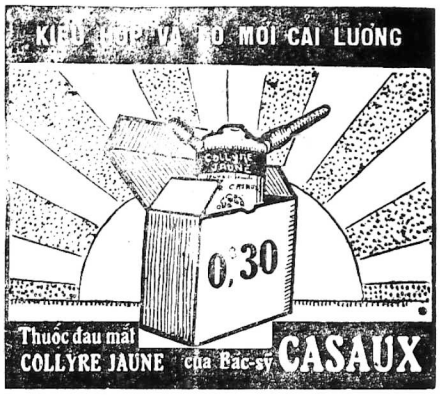

Bán ở hiệu Bào-chế « CHASSAGNE »
59, Rue Paul-Bert. — Hanoi

MỘT HỘP THIỆT THUỐC HƯƠN VALDA
dùng trong lý, ngậm phải lúc
thì dù ngăn ngừa
Khỏi đau đớc giọng. Khỏi đau phổi và dù trừ các bịnh
NHỮNG LÁ
Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đám nhiệt nổi zám, vẩn, vẩn
MÀ NHỨT LÀ PHẢI
ĐÓI CHO ĐỤC
THIỆT THUỐC HƯƠN
- VALDA -
bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu
- VALDA -
mới thiệt phải

CẢM mới và cũ, HO
HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bởi
Solution Pautauberge
uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE.

RƯỢU PIPPERMINT
ĐÓI CHO ĐƯỢC HIỆU
GET!
Rượu này uống mất khan tiếng và tiện.
Làm bằng đường tinh anh.
BÀ CHỦA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy hơi mát mẻ lắm.
Hãy cẩn ra từ năm 1796 của GET FRÈRES ở thành REVEL (Tiền Haute-Garonne)

THUỐC GIẢI ĐỘC
PEPTALMINE
chữa được
Chứng nhức đầu, nổi tịt, các bịnh tiêu hóa không đều, ngứa, chứng bốc hỏa lên mặt, chứng buồn ngủ.
PEPTALMINE MAGNÉSIÉE
chữa các bịnh ở gan, như đau gan, đau quả mật.

THUỐC ĐAU BỤNG
DIGESTONIC
của bác-sỹ VICENTE
là thuốc nước, trị các bịnh đau ruột và đau dạ dày.
chữa khỏi :
Dầy bụng, ợ chua, đau bụng kinh niên, đi rửa.
Thật là một thứ thuốc vừa trị bịnh vừa bổ cho tỳ-vị.
Có bán ở hiệu thuốc **LAFON & LACAZE**
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59
NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :
FNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dán bà ở cữ . . . . . Một litre : 2 ,40*
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai : 1 ,25*
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai : 1 ,25*
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giập vỡ các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOSLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh ho mòn xanh xao rất là thần hiệu. Một lọ [illegible] 1 ,50*
uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai : 1 ,50
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc bổ cho thành máu chạy đều. . . . . Một chai : 0 ,80*
Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3003

J'offre aux Lecteurs et Lectrices
la possibilité de faire agrandir
LEURS PORTRAITS DE FAMILLE
Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe, sur lequel on veut agrandir. Adresser ce portrait à M. P. FLAMENT, artiste portraitiste, 51, r. Condorcet, Paris (18e), qui vous retournera, avec l'agrandissement, le sujet qui aura demandé. Il se charge de tous travaux photographiques, photo à grain, etc. [illegible] Nouveautés.

BỆNH GIANG-MAI
Nên Trị bằng
THUỐC TAM-VỊ
Thuốc này, cũ thuốc hai của giáo sư Fournier bởi tên [illegible] mà đã có từng là người nam nay, ai mà dùng để trị bịnh giang-mai (hoa-liễu) cũng chắc khỏi, khi uống [illegible] khỏi hẳn mà thôi. Thuốc này, phòng hai vị khác nhau, đồng sức trị cho [illegible] khỏi hẳn, không thuốc nào bì kịp. Vả thuốc này tự nhiên lắm được [illegible] vẫn ăn uống cũng như thường, không phải ngừa, phải tiêm (chích) khai đau đớn, tốn tiền. Đó lại là một mối lợi nữa.
Thuốc này chế tại **Laboratoires F. PARAT**
66, Rue d'Hauteville, Paris
Ở Đông-Dương có nhà trị :
PHARMACIE CENTRALE DE L'INDO-CHINE
60, Rue Paul-Bert — Hanoi
Thuốc bổ [illegible] chính thì nên in cuốn sách riêng ở hiệu thuốc [illegible].

Urocédrol Gallo
Thuốc mới trừ bịnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bịnh rất chóng
BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Broussichia.

CÁI SẨY nẩy cái UNG
Phàm mọi bịnh lác đầu nhọ nồi hay khanh thường, Bịnh sần-quầng cũng xây, trước là mới mọc lốt nhỏ, sau mới loang dần ra, làm cho người đau phải nghỉ, mất công mất việc
Một người ở Toulouse viết cho bản hiệu rằng
« Tôi có một cái mụn ở chân đã được hơn một năm nay, mà càng ngày càng loang ra đến nỗi không có chân bà được, đứng một lúc cũng không được. Tôi đã thử hết các thuốc bôi, thuốc đắp, vậy mà cái mụn cứ càng ngày càng loang ra
May thay có người mách cho tôi biết thuốc INOTYOL. Tôi cũng mua về thử thì ra mới bôi một lần đã đỡ, bôi qua thì khỏi hẳn. Nhờ thuốc INOTYOL nay tôi đi lại bình thường như thường. Thực là một vị thuốc cứu thế »
Xin do thị biết thuốc mỡ INOTYOL là thuốc công hiệu vô-cùng để chữa các bịnh ngoài da như lở, mụn loét, sâu quầng, ngứa, vẩn vẩn
Thuốc INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc kỳ.
INOTYOL

Bệnh Giang-mai NÊN CHỮA BẰNG
COMPRIMÉS DE GIBERT
Là thuốc kiến hiệu, mau chóng, kín đáo, tiện lợi, giá bán công việc, khỏi phải uống cuống và uống dai.
Hơn 1 thuốc tiêm 044
MƯƠI HAI NĂM DANH TIẾNG
Muốn đủ [illegible] nhà chế tạo **J. GIBERT**, docteur en pharmacie
— 19, Rue Aubagne, MARSEILLE —
Ở Hanoi (Bắc-kỳ) bán tại các hiệu thuốc.

CHỈ MỘT THỨ
RƯỢU BỔ
33.500
là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.
Giá mỗi chai : **2$10**
Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Trước khi ăn cơm
UỐNG RƯỢU
COGNAC CUSENIER
COURONNE
với nước SODA « PRIOR »
ăn rất ngon cơm.
Sau khi ăn cơm rồi, uống một cốc nhỏ rất tiêu-thực.
Trong nhà mà có một chai Cognac Cusenier Couronne để-phòng được bệnh đau-bụng và những lúc cần-cấp ban đêm.
Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.
3007

GÂY MÔN
Thuốc
SIROP de **DESCHIENS**
có huyết bổ
Làm cho Sung tức mau mọc, ấy là một vị thuốc của các Tổng-y trứ danh.
Thuốc này [illegible] đều có bán ở các Tây. Thuốc ấy tánh rất [illegible] nhà thường tại thành Paris đều dùng nó.

GRANDS MAGASINS HANOI
Phố Paul-Bert — Hanoi
Même Mon à Saïgon : GRANDS MAGASINS CHARNER
Hai thứ xe đạp hảo hạng
MỚI MẠI
VỮNG BỀN
NHẸ NHÀNG

« MORO »	
Xe đi đường dài, 1 máy hãm	35 $
Xe du lịch, 2 máy hãm	40 $
Xe thi	48 $
Xe các bà	41 $
Xe trẻ con	35 $

« CLÉMENT »	
Xe đi đường dài, 1 máy hãm	52 $
Xe du lịch, 2 máy hãm	55 $
Xe thi	60 $
Xe các bà	75 $
Xe trẻ con	52 $

HAI THỨ XE HẢO HẠNG GIÁ HẠ
TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

DELEULE ET DETOUILLON
76, Rue Jules-Ferry, Hanoi
Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »
MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ XIN TRẢ LỜI NGAY

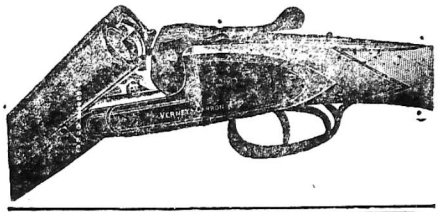

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bình hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.
CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ETAT Điểm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT Uống hai ba viên Khi ăn rồi thì dễ tiêu tang.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.
COI CHỪNG LẮM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875
TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 31 DÉCEMBRE 1927 : » **85.500.000**
HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :
Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.
Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này :
In các thứ giấy bạc.
Mua bán các trái-phiếu, ngân-phiếu, các giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi-điểm ông là cần viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị trường to lớn khắp thế giới.
Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông-dương.
Mở sổ gởi cho mượn tiền và gởi tiền, bất cứ [illegible], hoặc có hạn định, hoặc không hạn tùy theo ý muốn của quí-khách. (Xin xem bản điều lệ về việc này).
Cho mượn tiền trước về các trái-phiếu, mua vàng, hàng hóa, đồ vàng đồ bạc.
Nhận mua bán những trái-phiếu khắp các thị-trường, nhận hối tiền giúp những lợi-tức, công nợ ở khắp các thị trường, và nhận giữ hộ những trái phiếu.
Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đòi hộ các tiền tới về việc buôn khắp Toàn-cầu.
Đổi chác các thứ tiền bạc hoặc trả ngay hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.
Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.
Điểm-Lưu-Tín-Điện : INDOCHINE
GIÂY NÓI : Hanoi số et 561. Haiphong 26 et 219. Namdinh 90. Vinh 45.

Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN